

Dr. Gaál Endre: életutam

1959 őszén kerültem először kapcsolatba Szent Ferenc rendjével. Az egy évvel idősebb unokatestvéremet kísértem el Esztergomba. Ő akkor kezdte a gimnáziumi tanulmányait. A bentlakásos élet akkori egyszerűbb körülményei ellenére (80-as háló, „bádogvályú” a tisztálkodáshoz) szerettem volna rögtön ott maradni, annyira megtetszett a barátságos fogadtatás és a derűs légkör. Már akkor határozott belső vonzódást éreztem a papi élet iránt, és úgy láttam, hogy a gimnáziumban minden segítségemre lesz céлом megvalósításához.

1960 őszén ugyanilyen lelkesen kezdtem meg gimnáziumi tanulmányaimat olyan tanárokkal, akik közül sokakat szívembe zártam, már csak azért is, mert mindegyik más egyéniség volt, mégis érezte az ember, hogy odafigyelnek rá, és a szigorúság ellenére megértő szeretettel foglalkoznak vele. Volt olyan is, hogy szorongással töltött el a számonkérés következetes szigora – nem szerettem felkészületlen lenni –, de ez mindig feloldódott a bizalom és segítőkészség légkörében, ahol helyet kapott a hit erősítő, felülemelkedést sugárzó ereje. A teljesség igénye nélkül említenék néhány nevet, hogy a hasonló korú olvasó emlékezését segítse: *Aladár, Sándor, Jeromos, Gergely, Lőrinc, Félix, György* atya, *Lukács* tanár úr, aki rászorított az órán való jegyzetelésre. Ennek később nagy hasznát vettem a teológián, ahol az akkori viszonyok közepette nem igen volt tankönyvünk.

A sikeres érettségi után jelentkeztem kispapnak a lakóhelyem (Nagymaros) szerinti Esztergomi Főegyházmegyébe. Az akkori főpásztor Budapestre küldött a Hittudományi Akadémiára és a Központi Szemináriumba, ahol – be kell vallanom – mérsékelt szorgalommal, de kellően jó eredménnyel végeztem tanulmányaimat. A mai viszonyokhoz képest sokkal szigorúbb volt a szeminárium rendje, engem mégsem zavart. Szerettem volna Krisztus és az Egyház jó papja lenni, igyekeztem tehát minden korlátozó rendet úgy felfogni, hogy ezek segítsenek célom elérésében.

1969. június 15-én szentelt pappá *Szabó* püspök úr az Esztergomi Bazilikában. Az említett mérsékelt szorgalom az oka, hogy az egyetemi képzésben foglalt teológiai licenciátust 1972-ban szereztem csak meg mint szécsényi káplán. Az ősi ferences plébánia ekkor már világi papokkal működött. Gimnáziumi gyökereim sokat segítettek abban, hogy – érzésem szerint – igen jól megtaláltam a pozitív hangot a hívő közösséggel.

Az 1970-től tartó négyéves káplánság után *Lékai* bíboros úr Strassburgba küldött francia ösztöndíjjal további teológiai tanulmányok végzésére. Itt először a francia nyelvben kellett jártasságot szerezni, majd sikerrel megvédtem doktori disszertációmát 1977. október 9-én.

Mire hazaérkeztem, *Lékai* bíboros úr kinevezett az Esztergomi Szeminárium biblikus tanárává. Mivel a Szentírás tanításához az egyházi előírások szerint római végzettség szükséges, 1980-ban Rómában, a Commissio Biblica előtt sikeres vizsgát tettem.

A szemináriumban sok éven át a tanárság mellett a kispapok spirituálisa, a lelki felkészülés felelős vezetője voltam. Optimista természetem és a ferences rendház sokoldalú, vendégszerető légköre sokat segített a mindennapi nehézségek megoldásában. Akkor fogalmaztam meg, amit ma is gyakran hangoztatok, hogy a ferences rend Istentől kapott karizmája a megértés, a befogadás, a vendégszeretet, aminek sokszor haszonélvezője voltam.

A rendszerváltás időszakában néhány éven át a Hittudományi Főiskola és a Szeminárium rektoraként tevékenykedtem, természetesen a tanári feladatok mellett. Úgy érzem, hogy a tanárság az, ami tényleges örömet és gondos felkészülésre segítő erőt jelent számomra.

1999-ben az ismét egyházi fenntartású esztergomi tanítóképző főigazgatójává nevezett ki *Paskai* bíboros úr – szeminárium tanárságom megtartásával. Ugyanakkor nyertem kinevezést a nagy múltú, ezeréves Esztergomi Főszékesegyházi Káptalan élére mint nagyprépost.

Igyekeztem feladataimat igényesen, lelkiismeretesen ellátni, jóllehet tudatában voltam annak, hogy ez nem mindig sikerül. Mégis vállaltam a személyi papi állomány fogyatkozása miatt.

Bár Jézus Krisztus evangéliuma meglehetősen relativizálja az emberi elismeréseket, már csak a rovat címe miatt is megemlítem az Esztergom város adományozta *Majer István-díjat* a pedagógiai munkásságomért (2007), a *Magyar Köztársasági Érdemrend* tisztikeresztjét (2010), a *Vitéz János-díjat* és a *Pázmány Péter-plakettet* (2011), melyet a PPKE adományozott ottani nyugalomba vonulásom alkalmával.

Most, majdnem 66 évesen még tanítok az Esztergomi Hittudományi Főiskolán, a Vitéz János Karon, örömmel és igyekezetem szerint igényesen. Köszönet érte a mindeneket irányító Istennek és hála a megőrzést és megmaradást segítő ferences közösségnek, valamint a gimnáziumi gyökereknek!